

MINIMUM PROGRAMOWE KURSU METODYKI STARSZOHARCERSKIEJ

Osoba prowadząca krąg harcerstwa starszego lub przygotowująca się do prowadzenia kręgu, powinna ukończyć kurs metodyki starszoharcerskiej. Ukończenie kursu wskazane jest także dla wiceprowadzących krąg. Ukończenie kursu nie uprawnia do prowadzenia kręgu, gdyż niezbędny do tego jest stopień instruktorski.

Cele kursu metodyki starszoharcerskiej:

- Przygotowanie do prowadzenia kręgu harcerstwa starszego.
- Przekazanie wiedzy dotyczącej zasad tworzenia kręgów, planowania pracy w kręgu oraz pracy indywidualnej z jego członkami.
- Podkreślenie znaczenia obrzędowości w kręgach.
- Promowanie w kręgach zasad koedukacji zgodnej z Prawem i Przyrzeczeniem Harcerskim oraz strukturą ZHR.
- Podkreślenie znaczenia służby.
- Zbudowanie wspólnoty.
- Promowanie idei starszoharcerskiej.

Forma i czas trwania:

Kurs metodyki starszoharcerskiej powinien być tak skonstruowany, by w jak największym stopniu oddawał realia działania kręgu, w którym odbywa się wzorcowa praca z wykorzystaniem większości form pracy metodyki starszoharcerskiej. Program kursu ma uwzględniać wspólnotę, harcowanie, służbę i pracę nad sobą. Konieczne jest uwzględnienie takich form pracy jak: zobowiązanie, sekcje, warty strażnicze. Bardzo ważne jest, by zajęcia kursowe angażowały uczestników w sposób integralny (intelekt, emocje, uczucia, duchowość). Miejsce kursu powinno uwzględniać kontakt z naturą i ułatwiać wprowadzanie elementów puszczaństwa.

Kurs trwa minimum 7 dni, z czego przynajmniej 4 dni odbywają się w formie pracy ciągłej. Program kursu obejmuje przynajmniej 2 dni wędrówki.

Warunki wstępne:

- zamknięta próba na stopień wędrowniczki,
- ukończone 19 lat,
- pozytywna opinia bezpośredniej przełożonej, która zawiera opis możliwości prowadzenia kręgu przez kandydatkę oraz jej mocne i słabe strony*,
- przeczytanie co najmniej jednej książki dotyczącej pracy z dorosłymi osobami i jednej o pracy nad sobą w wieku dorosłym,

- wykonanie zadania przedkursowego.

* Kandydatka na kurs metodyki starszoharcerskiej powinna chcieć być towarzyszem w harcerskiej przygodzie oraz chcieć pracować nad sobą dla innych dorosłych harcerek, a dopiero w drugiej kolejności liderem wskazującym właściwy kierunek rozwoju. Prowadząca to osoba dojrzała, która potrafi nawiązać kontakt z ludźmi już w pewien sposób ukształtowanymi. Nie narzuca własnego toku myślenia i systemu wartości, ale potrafi do niego przekonać i przekazać jego znaczenie. Szanuje wybory członków kręgu i pomaga w ich realizacji. Rozoznaje swoje powołanie lub stawia przed sobą cele życiowe, w kierunku których podąża. Nie musi być specjalistą we wszystkich sferach życia, ale potrafi korzystać z pomocy osób, które specjalizują się w różnych dziedzinach. Kursantka powinna umieć współpracować z osobami dorosłymi. Wskazane jest, by kursantka miała stopień instruktorski, lecz pamiętać należy, że kurs jest przygotowaniem do prowadzenia kręgu również dla osób, które są w trakcie zdobywania stopnia przewodniczki lub taki stopień w najbliższej przyszłości mają zamiar zdobywać.

Zadania do wykonania podczas kursu:

- napisanie planu pracy kręgu,
- napisanie próby na stopień dla członka kręgu rozpoczynającego przygodę z harcerstwem w wieku dorosłym,
- poprowadzenie jednej z form pracy starszoharcerskiej na kursie,
- stworzenie elementu obrzędowości, który może znaleźć zastosowanie w kręgu (nazwę z uzasadnieniem, barwy z wyjaśnieniem,
- stworzenie planu kilkudniowego biwaku letniego kręgu.

Zaliczenie kursu może uzyskać kursantka, która:

- uczestniczyła we wszystkich zajęciach na kursie,
- wykonała wszystkie zadania kursowe w terminie wyznaczonym przez kadre, uzyskała pozytywną opinię kadry kursu.

Program kursu:

BLOKI	TEMATYKA
I. PROWADZĄCA	1. Sylwetka prowadzącej: <ul style="list-style-type: none"> - Przykład własny, - Kompetencje, - Obowiązki, - Kształtowanie relacji w kręgu. 2. Podział zadań między prowadzącego, wiceprowadzącego i członków kręgu.
II. ŹRÓDŁA	1. Prawo i Przyrzeczenie Harcerskie – rozumienie idei harcerskiej jako służby Bogu, Polsce i ludziom, znajdującej wyraz w idei Strażników Poranka (Ewangelia, przesłanie

	<p>Jana Pawła II).</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Cele KHS w oparciu o dokumenty ZHR 3. Symbolika Odznaki Harcerstwa Starszego. 4. Elementy andragogiki <ul style="list-style-type: none"> - Charakterystyka różnych etapów dorosłości, - Psychologia rozwojowa wieku dorosłego człowieka (ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju emocjonalnego, seksualnego, moralnego, społecznego), - Umiejętność reagowania na konkretne, trudne sytuacje pojawiające się w KHS (np. używki, problemy emocjonalne, trudności zachowania czystości przedmałżeńskiej). 5. Historia harcerstwa, w tym historia ZHR i Harcerstwa Starszego.
III. METODA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metoda harcerska i metodyka starszoharcerska, realizacja metody harcerskiej w starszym harcerstwie. 2. Krąg harcerstwa starszego od powstania do przekazania. <ul style="list-style-type: none"> - Tworzenie i rejestracja kręgu (m.in. tworzenie regulaminu wewnętrznego). - etapy funkcjonowania kręgu. - Struktura kręgu (sekcje, specjalizacje, sympatycy). - typy kręgów. - Koedukacja w kręgach. 3. Elementy metodyki starszoharcerskiej: <ul style="list-style-type: none"> - Wspólnota, - Harcowanie, - praca nad sobą, - służba. 4. Praca ze zobowiązaniami starszoharcerskimi. 5. Stopnie w kręgach harcerstwa starszego. 6. Starszoharcerskie formy pracy: <ul style="list-style-type: none"> - warty strażnicze, - służba, - praca sekcji, - kuźnice, - harce, - ogniska, - zbiórki, - wyjazdy, - spotkania klubowe, - warsztaty,

	<ul style="list-style-type: none"> - gry terenowe i miejskie. 7. Sylwetki osób będących wzorem Strażnika Poranka. 8. Sposoby realizacji służby w KHS. 9. Dokumentacja kręgu (w tym rozkazy i regulamin wewnętrzny). 10. Sposoby realizacji wychowania patriotycznego i obywatelskiego w kręgu. 11. Sposoby realizacji wychowania religijnego w kręgu. 12. Sposoby realizacji wychowania prorodzinnego w kręgu.
IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE I ORGANIZACYJNE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka poszczególnych członków KHS oraz analiza sytuacji kręgu. 2. Formułowanie założeń wychowawczych, z uwzględnieniem: <ol style="list-style-type: none"> a) Wychowania w wierze, b) Wychowania prorodzinnego, c) Wychowania patriotycznego i obywatelskiego. 3. Wychowanie gospodarcze w kręgu: <ol style="list-style-type: none"> a) finanse (pozyskiwanie, akcje zarobkowe, rozliczanie, m.in. 1%), b) sprzęt (pozyskiwanie, inwentaryzacja, przechowywanie), c) pisanie wniosków o dotacje i ich rozliczanie. 4. Plan pracy kręgu – roczny i perspektywiczny. 5. Planowanie zbiórek kręgu. 6. Planowanie obozu kręgu: <ul style="list-style-type: none"> - Program i organizacja, - Kwatermistrzostwo, - Regulaminy i przepisy państwowe, - Bezpieczeństwo. 7. Współpraca ze środowiskiem harcerskim i społecznym. 8. Struktura ZHR. Krąg w chorągwi, okręgu, Organizacji. 9. Dokumentacja kręgu (finansowa i inwentarzowa). 10. Regulaminy i przepisy dotyczące kręgów harcerstwa starszego.